

علوم و فنون

۱- گزینه «۳» - در دوره عراقی قصیده که پیش از آن در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کم‌رنگ شد و غزل که زبان دل و عشق بود، گسترش یافت. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس یکم و هفتم - تاریخ ادبیات)

۲- گزینه «۱» - یکی از ویژگی‌های سبک خراسانی، ستایش خرد است؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها ویژگی‌های سبک عراقی دیده می‌شود: گزینه «۲»: برتری عشق بر عقل، گزینه «۳»: سخن از فراق، گزینه «۴»: غم‌گرایی و اندوه خوردن. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس چهارم - تاریخ ادبیات)

۳- گزینه «۳» - صائب تبریزی: (۱) معروف‌ترین شاعر سبک هندی (۲) خداوندگار مضامین تازه شعری (۳) تک بیت‌های غزل‌هایش به صورت ضرب‌المثل رواج یافتند. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)

۴- گزینه «۱» - ویژگی‌های زبانی شعر سبک هندی بدین صورت است: (۱) راه‌یابی زبان کوچه و بازار به شعر (۲) بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر حذف شد. (۳) از مختصات زبانی سبک خراسانی در آن خبری نیست. (۴) ورود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان به شعر و ادب (۵) کم‌رنگ شدن لغات عربی (۶) رواج لغات ترکی در شعر (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس دهم - تاریخ ادبیات)

۵- گزینه «۴» - کتاب کليلة و دمنه که در قرن ششم به نثر فنی نوشته شده بود که ملاحسین واعظ کاشفی بعداً آن را به زبان ساده بازنویسی کرد و انوار سهیلی نامید. (سراسری - ۹۸ با تغییر) (پایه یازدهم - درس چهارم - تاریخ ادبیات)

۶- گزینه «۱» - در این گزینه ایهام تناسب وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کام و نام: جناس ناقص دارند. ایهام تناسب ندارد.

گزینه «۲»: شور: (۱) اشتیاق (۲) مزه شور که با شیرین (مزه) ایهام تناسب دارد؛ همچنین شیرین نیز دو معنی دارد: (۱) معنی اصلی (معشوق فرهاد) (۲) معنی ثانوی (یکی از مزه‌ها که با شور (یکی از مزه‌ها) تناسب دارد).

گزینه «۳»: روی: (۱) سمت و طرف (معنی اصلی)، (۲) چهره و صورت (معنی ثانوی که با بدن تناسب دارد).

گزینه «۴»: رود: (۱) نوعی ساز (در معنی اصلی)، (۲) رود به معنی رودخانه (در معنی ثانوی که با آب تناسب دارد).

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی)

۷- گزینه «۴»: بررسی آرایه‌ها: الف: مه استعاره از یار و معشوق / ب: بین بیا، بیار و باد، باده جناس ناقص وجود دارد. / ج: دور از سعادت تو ایهام تام دارد: (۱) من دور از سعادت تو پیچان و سوگوار هستم. (۲) من پیچان و سوگوارم و این پیچان و سوگوار بودن از سعادت و بخت تو دور باد. / د: زرخندان (چانه)، جان، غبغب با یکدیگر مراعات نظیر ساخته‌اند. (مژده عنبران) (ترکیبی یازدهم، دهم و دوازدهم - آرایه‌های ادبی)

۸- گزینه «۱» - بررسی آرایه‌ها: الف: شکر استعاره از سخن، یاقوت استعاره از لب / ب: باده مجاز از جام (جام در دست) / ج: تلمیح به داستان سلیمان و دهدد و خبر آوردن از سبا / د: من مانند اقبال تو در عالم نمی‌گنجم (تشبیه)

(مژده عنبران) (پایه یازدهم سوم، ششم و نهم - پایه دوازدهم - سوم - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

۹- گزینه «۴» - در این گزینه تناقض وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غمی به غیر از بی‌غمی وجود ندارد. / گزینه «۲»: شمع را با آب روشن کردن / گزینه «۳»: بیماری من صحت (سلامتی) است.

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس ششم - آرایه‌های ادبی)

ری	دا	جان	نَ	گو	ر	زا	هـ	ک	نا	ما
-	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
				U	-					
جان	یک	شد	ک	نَ	دان	چَن	تِ	مَ	هِم	کین

(در مصراع اول هجاهای ششم و هفتم باید با یکدیگر جابه‌جا شوند.) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»:

با	جَ	وا	نی	سر	خ	شس	تین	پی	رِ	بی	تد	بی	ر	را
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
جه	ل	با	شد	با	ج	وا	نان	پَن	جِ	کر	دن	پی	ر	را

گزینه «۳»:

هر	سا	عَ	تَز	نو	قب	لِ	ای	با	بت	پ	رَس	تی	می	رَ	ود
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
تو	حی	د	بر	ما	عر	ضِ	کن	تا	بش	ک	نی	مَص	نا	م	را

گزینه «۴»:

ب	خُ	دا	ک	پر	دِ	از	رو	ی	چَ	آ	ت	شت	ب	رف	کن
U	U	-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	-	-
ک	ب	اِت	تِ	فا	ق	بی	نی	دِ	لِ	عا	لَ	می	سِ	پَن	دت

(مؤده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۱- گزینه «۱» - در این بیت شاعر از ابدال استفاده کرده و در مقابل فُعَلِن، فَعُ لُن آورده است:

گزینه «۱»:

آ	خ	رَل	ام	ر	گِ	لِ	کو	زِ	گ	ران	خا	هی	شد	
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	
حا	لِ	یا	فک	رِ	سَ	بو	کن	کِ	پُ	رَز	با	دِ	کُ	نی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»:

آج	ر	ها	با	ش	دِ	تِی	خَس	رُ	وِ	شی	رین	دَ	هَ	نان
گر	ن	گا	هی	سِ	یِ	قَر	ها	دِ	دِ	لُف	تا	دِ	کُ	نی

گزینه «۳»:

گر	اَ	زان	آ	دَ	م	یا	نی	ک	بِ	هش	تت	هـ	وَ	سست
عی	ش	با	آ	دَ	م	یی	چَن	د	پ	ری	زا	دِ	کُ	نی

گزینه «۴»:

بش	نُ	این	نک	تِ	ک	خُد	را	ز	غَ	ما	زا	د	کُ	نی
خُن	خُ	ری	گر	ط	لَ	بِ	رو	ز	یِ	نن	ها	دِ	کُ	نی
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

(مؤده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۲- گزینه «۳» - در این گزینه هیچ‌گونه اختیارات وزنی به کار نرفته است.

سر	من	ز	ل	ف	را	غت	نت	وان	ز	دس	ت	دا	دن
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
ای	سا	ر	بان	فأ	رو	کش	کین	ره	ک	ران	ن	دا	رد

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن (همچنین بلند تلفظ کردن هجای کشیده در پایان مصراع اول: «یار»)

حا	ف	ظن	دی	ش	ک	ن	ز	ک	ی	خا	ط	ر	یار
-	U	-	-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-
ب	رُ	از	در	گ	ة	یش	نا	ل	و	فر	یا	د	بر
	U	-	-										

۲) آوردن فَعْلُن در برابر فَعِلن

ز	بخ	ت	خف	ت	م	لو	لم	ب	وَد	ک	بی	دا	ری
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-
ب	وَق	ت	فا	ت	ح	ی	صب	ح	یک	ذ	عا	ب	ک
												U	ند
												U	-

گزینه «۴»:

ن	ها	دم	عق	ل	را	ره	تو	ش	از	می
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
ز	شه	ر	هس	ت	یش	کر	دم	ر	وا	ن
								U	-	U

(بلند تلفظ کردن هجای کوتاه در پایان مصراع دوم)

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۳- گزینه «۴» -

عا	ل	می	بس	دی	و	را	یس	تَر	ن	من
نا	م	حو	ر	دل	فَا	ری	بش	کر	دَ	می
-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	-

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۴- گزینه «۴» -

ی کی از عَق ل می لا فد ی کی طا ما ت می با فد
 - - - U - - - U - - - U - - - U

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

اف سَ رِ سَلْ طَا نِ گِلِ پِیِ دَا شِ دَزِ طَرِ فِ چِ مَن
 - U - - - U - - - U - - - U

(بلند تلفظ کردن هجای کوتاه سوم و سیزدهم و حذف همزه در هجای یازدهم)

گزینه «۲»:

خَا تَ مِ جَمِ رَا بِ شَا رَتِ دِهَ بِ حَسِ نِ خَا تَ مَت
 - U - - - U - - - U - - - U

(بلند تلفظ کردن هجای کوتاه سوم و دوازدهم)

گزینه «۳»:

طِ رِ قِ صِدِ قِ بِ یَا مَوِ زِ زَا بِ صَا فِ دَل
 - U - U - - U - U - - U - - - U

(حذف همزه در هجای دهم)

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس پنجم و هشتم - ترکیبی - عروض و تشخیص وزن)

۱۵- گزینه «۱» -

بَا زَا رِ شَوْ قِ گَرِ مِ شِ دَانِ سِرِ وِ قَدِ کِ جَاسْتِ
 - - U - U - - U U - U - U - - U - -

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۶- گزینه «۲» -

پِیِ شِ کِ صَبِ حِ بَرِ دَ رَدِ شَقِ قِ یِ چِرِ خِ چَنِ بِ رِ
 - U U - U - U - U U - - U - U - - U - -

(تکرار دوبار مفعلتن مفاعلتن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

مِ لَخِ کَرِ دَا رِ خَوِ نَا لَوِ دِ مَزِ بَا رَا نِ اَشِ کَا رِ
 (تکرار ۴ بار مفاعلتن) - U - - - U - - - U - - - U - - - U

گزینه «۳»:

دَلِ نَ وَا زِ مَ نِ بِیِ مَا رِ شُ مَا بِیِ دِ ةِ مِ
 (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فَعِلن) - U - - - U U - - - U U - - - U - - - U

گزینه «۴»:

صَفِ هَا یِ مَرِ غَانِ کَنِ نِ گِهَ دَرِ صَفِ فِ هَا یِ بَزِ مِ شَهَ
 (تکرار ۴ بار مستفعلن)

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۷- گزینه «۱» - مصراع اول «۱۵» هجا دارد:

در خ را سا ن د لش سن ج ر هم مَت چ ن شست
 - U - - U U - - U U - - U U -

اما سایر گزینه‌ها «۱۴» هجا دارند.

بر ف ل کز ما ه نو شد ز ه سی مین ع کم
 در ط ل بت کا ر من خا م ش دز دس ت هجر
 نا ی ب گل چن ت یی سا قی ی مل هم ت باش
 - U U - - U U - - U U -

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۸- گزینه «۴» - مصراع صورت سؤال و گزینه‌ی «۴» هر دو در وزن «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» هستند.

رخ سا ر یح ر دی دم کز حل ق شر ز شی ران
 تش ری فِ ضر ب ت او ار وا ح وح ش یان را
 - U - U - - - - U - -

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲» و «۱»:

بر سر ب ما ند دس ت رَ با بز هـ وا ی عید
 - U - U - U U - - U -
 سا عا ت بین ک بر و ر قِ رو زُ شب ر ود
 گزینه «۳»:

آن جف ت را ک زو شد قو س قُ زح مَ نُ وَن
 - U - U - - - U - -

(مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن)

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۹- گزینه «۲» -

أ می د در ک م ر زر ک شت چ گو ن ب بن دم
 - U - U - U U - - U U -

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۳» و «۱»:

ش بی ب کُل ب ی اح زا ن عا ش قا نا یی
 - U - U - - U - - U -
 ز پر دِ کا ش ب رو نا م دی چ پر دِ ی اشک
 (مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعَلن) (در رکن آخر مصراع‌های بیت سوم فَعَلِن آمده است).

گزینه «۴»:

در آ ر زو ی خا ک د ر یا ر سو خ تیم
 - U - U - U U - - U U -

(مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن)

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۲۰- گزینه «۱» - گزینه «۱» ۴ هجای کوتاه دارد:

یو سُ ف دل ها پ دی دا را م دست
 - U U - - U - - U -

بررسی سایر گزینه‌ها: (در سایر گزینه‌ها «۲» هجای کوتاه وجود دارد.)

گزینه «۲»:

عا ش قی را رو ز با زا را م دست
 - U - - U - - U -

گزینه «۳»:

نی م دی نا رش ب آ زا را م دست
 - U - - U - - U -

گزینه «۴»:

کا ف تا بش آ س مان وا را م دست
 - U - - U - - U -

(توجه: هجاهای روز (در گزینه‌ی «۲»)، نیم (در گزینه‌ی «۳») و کاف (در گزینه‌ی «۴») هجای کشیده هستند.)

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۲۱- گزینه «۴» -

کا ر ما خد رف ت بو دز دس ت با رز عش ق تو
 - U - - U - - U -

ده ر زخ م در ف زو دو چر خ دس تان در گ رفت
 - U - U - U - - U -

بررسی اختیارات شاعری: ۱) حذف همزه در هجای هشتم ۲) و دوازدهم مصراع اول ۳) بلند تلفظ کردن هجای پایان مصراع‌ها (هجای کوتاه مصراع اول و

هجای کشیده در مصراع دوم) ۴) بلند تلفظ کردن هجای کوتاه پایان کلمه در هجای چهارم مصراع دوم ۵) بلند تلفظ کردن «واو» ربط در هجای هشتم

مصراع دوم (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۲۲- گزینه «۳» - املای درست واژه‌ها: زلال (خوشگوار) (ضلال یعنی گمراه شدن) / صور: بوق (چشن)

(مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس دهم و هفتم و چهارم و اول - ترکیبی - املا)

۲۳- گزینه «۱» - مفهوم بیت «۱» اختیار نداشتن و مضطرب و بی‌قرار بودن است؛ اما مفهوم ابیات ۴ و ۳ و ۲ «مورد بی‌توجهی قرار گرفتن و فراموش

شدن» است. (مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس دهم - معنی و مفهوم)

۲۴- گزینه «۴» - مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۴» حرص و وابستگی پیران به دنیا و تعلقات آن است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بوسه‌ی شکرین از لب نوشین حتی پیر را هم جوان می‌کند.

گزینه «۲»: به این دنیای پوچ نباید دل بست، چون مانند حباب زود نابود می‌شود.

گزینه «۳»: عمر ما در این دنیا زود می‌گذرد و فلک تیر مرگ خود را به سمت ما نشانه گرفته است.

(مژده عنبران) (پایه یازدهم - درس هفتم - معنی و مفهوم)

۲۵- گزینه «۳» - مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۳» بدن معشوق آنقدر لطیف است که حتی گل با نازکی خود و بوی عطر، آن را آزار می دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آزرده شدن عاشق از دوری معشوق و در پرده بودنش.

گزینه «۲»: گل تری و نازگی خود را از لطافت بدن تو گرفته است.

گزینه «۴»: نشستن شبنم روی گل سرخ

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس نهم - معنی و مفهوم)